

PLAATS VAN DE MAALTIJDCONSUMPTIE

AUTEUR
Cloë OST

Dankwoord

Dit werk kon niet worden gerealiseerd zonder de medewerking van een aantal personen. Onze bijzondere dank gaat uit naar:

De deelnemers en de enquêteurs voor hun deelname aan de enquête;

Loes Brocatus, Charlotte Stiévenart en Sofie Van den Abeele voor de voorbereiding en de organisatie van het veldwerk, alsook hun ondersteuning bij het databeheer;

Ledia Jani voor de organisatie en de logistiek van deze enquête, alsook haar werk voor de layout van dit rapport;

Sarah Bel, Koenraad Cuypers, Thérésa Lebacqz, Cloë Ost en Eveline Teppers voor het databeheer en de dataverwerking.

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:

Ost C. Plaats van de maaltijdconsumptie. In: Lebacqz T, Teppers E.(ed.). Voedselconsumptiepeiling 2014-2015. Rapport 1. WIV-ISP, Brussel, 2015.

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	113
1. Inleiding	114
2. Instrumenten	115
2.1. Vragen	115
2.2. Indicatoren.....	116
3. Resultaten	117
3.1. Plaats van het ontbijt	117
3.2. Plaats van het middagmaal	117
3.3. Plaats van het avondmaal.....	119
4. Discussie.....	120
5. Tabellen.....	121
6. Referenties.....	128

SAMENVATTING

In de VCP2014-15 werd op twee verschillende dagen, dit kunnen zowel week- als weekenddagen zijn, aan de Belgische bevolking tussen de 3 en 64 jaar gevraagd naar de plaats waar ze de drie hoofdmaaltijden (ontbijt, middagmaal en avondmaal) hadden geconsumeerd. De literatuur geeft namelijk aan dat buitenshuis eten een risicofactor is voor een hogere energie- en een lagere vitaminen- en mineralen inname.

Van de drie hoofdmaaltijden wordt het ontbijt het meest frequent thuis gegeten. 89% van de populatie ontbijt thuis, bij de mannen en de vrouwen is dit respectievelijk 87% en 91%. De 18-34 jarigen consumeren slechts in 81% van de gevallen hun ontbijt thuis, dit is minder dan in alle andere leeftijdsgroepen, met uitzondering van de 35-50 jarigen waar dit percentage 85% bedraagt. Deze 18-34 jarigen eten 's morgens meer frequent al pendelend (6%) en eten eveneens vaker op school of op het werk (8%). Naast de 18-34 jarigen geven ook 35-50 jarigen vaker aan op het werk te ontbijten (11%). In 2004 werd het ontbijt door 15-64 jarigen iets vaker thuis genuttigd (91%) in vergelijking met 2014 (88%).

Het middagmaal wordt in iets meer dan de helft (55%) van de gevallen thuis gegeten. Daarnaast wordt het middagmaal in 29% van de gevallen op het werk of de school genuttigd. Vrouwen consumeren het middagmaal frequenter thuis in vergelijking met mannen (58% versus 51%). De 51-64 jarigen eten hun middagmaal frequenter thuis (71%) in vergelijking met alle andere leeftijdsgroepen waar dit percentage telkens lager is dan 55%. Het opleidingsniveau beïnvloedt eveneens de plaats waar het middagmaal gegeten wordt. Zowel mensen met een diploma hoger onderwijs van het korte type (52%) als van het lange type (49%) consumeren het middagmaal minder frequent thuis in vergelijking met individuen zonder een diploma hoger onderwijs (60%). Verder eten mensen met een diploma hoger onderwijs van het lange type (9%) frequenter het middagmaal op restaurant in vergelijking met personen met een diploma hoger onderwijs van het korte type (5%) en personen zonder een diploma hoger onderwijs (4%). Personen met obesitas (65%) consumeren het middagmaal frequenter thuis in vergelijking met individuen met een normaal gewicht (51%). In 2004 werd het middagmaal door 15-64 jarigen iets vaker thuis genuttigd (59%) in vergelijking met 2014 (56%).

Ook het avondmaal wordt veelvuldig thuis gegeten. 86% van de populatie eet 's avonds thuis, bij de mannen is dit 83% en bij de vrouwen 89%. Vrouwen eten het avondmaal minder frequent op restaurant (2%) en minder frequent bij familie of vrienden (5%) in vergelijking met mannen (respectievelijk 6% en 8%). De 18-34 jarigen consumeren het avondmaal minder frequent thuis, slechts 79%, in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen waar dit percentage boven de 85% ligt. Deze leeftijdsgroep tussen 18 en 34 jaar lijkt 's avonds vaker te gaan eten bij familie of vrienden (11%), ze consumeren ook, net als 35-50 jarigen hun avondmaal frequenter op het werk (beide 3%), in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen waar dit percentage lager is dan 1%. Het avondmaal werd in 2004 ongeveer even frequent thuis geconsumeerd als in 2014 (85% en 86% respectievelijk).

1. INLEIDING

Omgevingsfactoren en de levensstijl zijn belangrijke oorzaken voor de toename in het aantal individuen met overgewicht en obesitas. Eén van de grote veranderingen tijdens de laatste decennia is de toegenomen consumptie van maaltijden en dranken buitenshuis. Meer en meer worden afhaalmaaltijden en maaltijden van kiosken en eetkramen genuttigd (1-3). Ook de consumptie van maaltijden bij vrienden, op restaurant, school, werk en onderweg neemt toe. In België steeg het budget gespendeerd aan buitenshuis eten tussen 1980 en 2000 van 14% naar 23% (4). Buitenshuis eten is het meest frequent bij adolescenten en jongvolwassenen (1;2). Verschillende onderzoekers hebben reeds hun zorgen geuit omtrent buitenshuis eten wegens: de grotere porties, de hogere energiedensiteit, het gebrek aan consumenteninformatie en het ontbreken van gezonde alternatieven (1).

Buitenshuis eten blijkt geassocieerd te zijn met een ongunstig dieetprofiel. Het zorgt namelijk voor een stijging in de energie-inname. Tegelijk is aangetoond dat deze individuen minder groenten en fruit consumeren (4). Dit vertaalt zich op nutriënt niveau enerzijds in een hogere consumptie van (voornamelijk verzadigde) vetten (2). Anderzijds bevatten deze maaltijden minder vitaminen en mineralen, voornamelijk minder vitamine C, calcium en ijzer (1;2). Wanneer deze maaltijden vergeleken worden met thuis geconsumeerde maaltijden, hebben de eerste qua energiebronnen relatief gezien een groter aandeel vetten en een kleiner aandeel koolhydraten (2). Met andere woorden buitenshuis geconsumeerde maaltijden zijn doorgaans minder gezond.

De literatuur lijkt aan te geven dat buitenshuis eten een risicofactor is voor een hogere energie- en een lagere vitaminen- en mineralen inname (1-4). Vandaar het belang om ook in de Belgische voedselconsumptiepeiling van 2014 de plaats van de maaltijdconsumptie na te gaan.

2. INSTRUMENTEN

2.1. VRAGEN

Bij elk eetmoment wordt in de 24-uursvoedingsnavraag de plaats van de maaltijdconsumptie bevraagd. Voor de kinderen van 3 tot en met 9 jaar worden deze vragen door een ouder beantwoord. Elke participant werd gevraagd deel te nemen aan twee 24-uursvoedingsnavragen en de plaats van consumptie van de maaltijden werd voor beide dagen tegelijk geanalyseerd. Vandaar dat de totale N in de tabellen hier groter is in vergelijking met de andere hoofdstukken. In de eerste stap vraagt GloboDiet^{®1} (5) naar het eetmoment met de volgende antwoordmogelijkheden:

- Voor het ontbijt
- Het ontbijt
- In de loop van de ochtend
- Het middagmaal (rond het middaguur)
- In de loop van de namiddag
- Het avondmaal (rond het avonduur)
- In de loop van de avond of nacht

Enkel de plaats van consumptie van de drie hoofdmaaltijden (ontbijt, middagmaal en avondmaal) wordt verder besproken.

Vervolgens kan in GloboDiet[®] aangegeven worden, waar de desbetreffende maaltijd werd genuttigd (POC of "*place of consumption*") met de volgende antwoordmogelijkheden:

- Thuis (POC=01)
- Werk/school/kinderopvang: resto of refter (POC=06)
- Werk/school/kinderopvang: bureau/klas/enz. (POC=12)
- Restaurant /Café / Fast food n.s. (POC=15)
- Familie / Vrienden (POC=04)
- Sportaccommodatie (POC=05)
- Buiten (straat/park/markt/strand) (POC=10)
- Fiets/auto/bus/vliegtuig (POC=11)
- Elders (POC=99)

De vraag omtrent de plaats van de maaltijdconsumptie werd in de voedselconsumptiepeiling van 2004 ook gesteld. Desondanks kunnen de data van 2004 en 2014 niet met elkaar vergeleken worden omdat de antwoordcategorieën verschillend zijn. Het enige contrast dat kon worden geanalyseerd was of de drie hoofdmaaltijden al dan niet thuis werden geconsumeerd.

¹ Meer informatie omtrent GloboDiet[®] kan gevonden worden in de inleiding van dit rapport (onderdeel 2.2.1 de 24-uursvoedingsnavraag).

2.2. INDICATOREN

Om de plaats te beschrijven waar elk van de drie hoofdmaaltijden werd geconsumeerd, is er telkens één indicator aangemaakt:

- POCO** Deze indicator geeft de plaats van de consumptie van het ontbijt aan. Er zijn zes categorieën gecreëerd:
- (1) Thuis (POC=01)
 - (2) Werk/school/kinderopvang (POC=06 en POC=12)
 - (3) Restaurant (POC=15)
 - (4) Familie/vrienden (POC=04)
 - (5) Op straat of tijdens verplaatsing (POC=10 en POC=11)
 - (6) Andere plaats (POC= 05 en POC=99)
- POCM** Deze indicator duidt de plaats van de consumptie van het middagmaal aan. Deze indicator heeft dezelfde antwoordcategorieën als POCO.
- POCA** Deze indicator geeft de plaats van de consumptie van het avondmaal aan. Deze indicator heeft dezelfde antwoordcategorieën als POCO.

Verder zijn er drie binaire indicatoren aangemaakt om de data van de voedselconsumptiepeiling 2004 en 2014 met elkaar te vergelijken:

- POCOT** Proportie van alle genuttigde ontbijten die thuis werden geconsumeerd, met twee mogelijke antwoordcategorieën:
- (1) Thuis (POC=01)
 - (2) Elders (POC verschillend van 01)
- POCMT** Proportie van alle genuttigde middagmalen die thuis werden geconsumeerd. Deze indicator heeft dezelfde antwoordcategorieën als POCOT.
- POCAT** Proportie van alle genuttigde avondmalen die thuis werden geconsumeerd. Deze indicator heeft dezelfde antwoordcategorieën als POCOT.

3. RESULTATEN

De frequentie waarmee de verschillende maaltijden, waaronder de drie hoofdmaaltijden, worden genuttigd is beschreven in het hoofdstuk maaltijdpatroon.

3.1. PLAATS VAN HET ONTBIJT

In België in 2014 wordt het ontbijt van de drie hoofdmaaltijden (ontbijt, middagmaal en avondmaal) het meest frequent thuis genuttigd, namelijk in 89% van de gevallen. Na correctie voor leeftijd ontbijten vrouwen significant frequenter thuis in vergelijking met mannen (90,5% versus 87,4%; OR 1,38; 95% BI 1,04-1,82).

De 18 tot 34 jarigen consumeren van alle leeftijdsgroepen het ontbijt het minst frequent thuis, namelijk 80,8%. Dit percentage is na correctie voor geslacht significant verschillend van alle andere leeftijdsgroepen, met uitzondering van de leeftijdsgroep 35-50 jaar waar dit percentage 85,1% bedraagt. In alle andere leeftijdsgroepen ligt dit percentage boven de 90,0%. De 18-34 en 35-50 jarigen ontbijten frequenter op school of op het werk (respectievelijk 8,4% en 11,1%). Verder eten meer 18-34 jarigen hun ontbijt al pendelend (6,0%), dat wil zeggen op straat of tijdens een verplaatsing.

De plaats van het ontbijt lijkt niet beïnvloed te worden door het opleidingsniveau, regio (Vlaanderen versus Wallonië)² of de BMI³ van de personen.

In 2014 ontbijten 87,9% van de 15 tot 64 jarigen thuis, dit is een lichte daling tegenover 2004 waar dit percentage 90,5% bedroeg.

3.2. PLAATS VAN HET MIDDAGMAAL

Het middagmaal wordt in België in 2014 in iets meer dan de helft (54,6%) van de gevallen thuis gegeten. Daarnaast geeft ook 29,1% van de populatie aan 's middags te eten op het werk of op school.

Mannen eten het middagmaal in 51,4% van de gevallen thuis, bij vrouwen is dit 57,6%. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd (OR 1,28; 95% BI 1,08-1,51).

De leeftijdsgroep 51-64 jaar nuttigt het middagmaal significant vaker thuis, namelijk 70,6%, in vergelijking met alle andere leeftijdsgroepen waar dit percentage lager is dan 55%. Tegelijk lijken de 51-64 jarigen minder frequent 's middag te eten op hun werk (15,6%), in alle andere leeftijdsgroepen is dit percentage hoger dan 29%. (Figuur 1)

De plaats van het middagmaal wordt eveneens beïnvloed door het opleidingsniveau. Mensen zonder diploma hoger onderwijs eten het middagmaal, na correctie voor leeftijd en geslacht, significant vaker thuis (60,3%), in vergelijking met zowel diegenen met een diploma hoger onderwijs van het korte type (52,4%) (OR 0,74; 95% BI 0,61-0,91) als van het lange type (48,6%) (OR 0,68; 95% BI 0,55-0,83). Tegelijk geldt voor zowel mensen met een diploma hoger onderwijs van het korte type (31,2%) (OR 1,31; 95% BI 1,06-1,61) als van het lange type (33,2%) (OR 1,34; 95% BI 1,07-1,66) dat ze het middagmaal significant frequenter consumeren op het werk in vergelijking met personen zonder een diploma hoger onderwijs (24,8%). Verder lijken hoogopgeleiden, na correctie voor leeftijd en geslacht, ook significant frequenter het middagmaal in een restaurant te eten (9,1%), in vergelijking met zowel mensen met een diploma hoger onderwijs van het korte type (5,1%) (OR 1,93; 95% BI 1,27-2,95) als mensen zonder een diploma hoger onderwijs (4,0%) (OR 2,69; 95% BI 1,79-4,03).

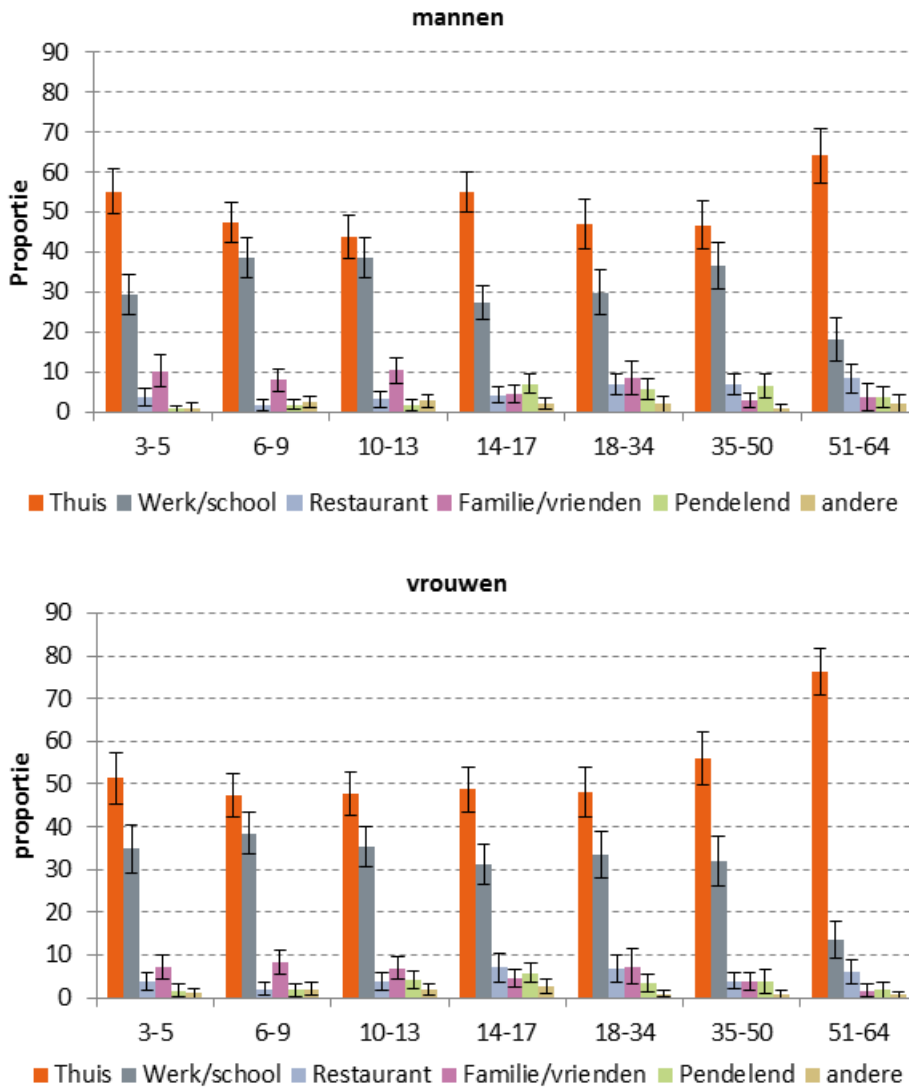
² Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

³ Extra informatie omtrent de BMI kan gevonden worden in het hoofdstuk antropometrie.

Het middagmaal wordt thuis gegeten door 56,8% van de personen met ondergewicht, 50,6% van de personen met een normaal gewicht, 55,6% van de personen met overgewicht en 65,2% van de personen met obesitas. Na correctie voor leeftijd en geslacht consumeren significant meer individuen met obesitas hun middagmaal thuis in vergelijking met individuen met een normaal gewicht (OR 1,51; 95% BI 1,14-2,00).

Het middagmaal werd door 55,8% van de 15 tot 64 jarigen thuis geconsumeerd in 2014, dit is een lichte daling in vergelijking met 2004 waar dit percentage 58,8% bedroeg.

Figuur 1 | Proportie van de genuttigde middagmalen die op de aangegeven plaats worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3-64 jaar) volgens leeftijdsgroep en geslacht, België, 2014

3.3. PLAATS VAN HET AVONDMAAL

Het avondmaal wordt frequent thuis gegeten. In België in 2014 eet 86,3% van de populatie 's avonds thuis. 89,3% van de vrouwen en 83,4% van de mannen consumeren het avondmaal thuis. Na correctie voor leeftijd is het verschil tussen mannen en vrouwen significant (OR 1,66; 95% BI 1,32-2,10). Vrouwen eten hun avondmaal significant minder frequent op restaurant (2,4%) (OR 0,42; 95% BI 0,29-0,63) en bij vrienden of familie (5,4%) (OR 0,69; 95% BI 0,50-0,96) in vergelijking met mannen (5,5% en 7,7% respectievelijk).

Na correctie voor geslacht consumeren de 18-34 jarigen hun avondmaal significant minder frequent thuis, namelijk 79,4%, in vergelijking met alle andere leeftijdsgroepen waar dit percentage boven de 85% ligt. Deze leeftijdsgroep gaat 's avonds vaker eten bij vrienden (10,5%). Verder eten de 18-34 jarigen, net als de 35-50 jarigen frequenter hun avondmaal op het werk (2,7% en 2,9% respectievelijk), in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen waar dit percentage lager is dan 1%.

De verschillen volgens opleidingsniveau en regio (Vlaanderen versus Wallonië) zijn beperkt en niet significant. De verschillen in de proportie van de mensen die het avondmaal thuis nuttigen volgens hun BMI is eveneens niet significant.

In 2014 werd het avondmaal door 85,9% van de 15 tot 64 jarigen thuis geconsumeerd, dit percentage is nagenoeg hetzelfde als in 2004 (85,4%).

4. DISCUSSIE

Er is een gebrek aan een goede definitie over wat buitenshuis eten inhoudt. Een eerste mogelijkheid is alle maaltijden en snacks die bereid zijn buitenshuis, ongeacht waar de maaltijd geconsumeerd wordt. De tweede mogelijkheid is alle voeding die geconsumeerd wordt buitenshuis, ongeacht of deze thuis werd bereid (2). Ten gevolge van een gebrek aan een eenduidige definitie werd, net als in 2004, geopteerd voor de tweede definitie die enkel toelaat om de plaats van consumptie van de maaltijden te bestuderen (4). Mogelijks gaat hierbij informatie verloren aangezien de plaats van aankoop van voeding en dranken potentieel meer informatie bevat (1;4).

De meerderheid van de maaltijden wordt thuis geconsumeerd: 89 % van het ontbijt, 55% van het middagmaal en 86% van het avondmaal.

Mannen eten vaker buitenshuis in vergelijking met vrouwen (2;6), dit patroon wordt door deze studie bevestigd. Zowel het ontbijt, het middagmaal als het avondmaal worden door mannen frequenter buitenshuis geconsumeerd (13%, 49% en 17% respectievelijk) in vergelijking met vrouwen (9%, 42% en 11% respectievelijk).

De 18-34 jarigen consumeren zowel het ontbijt (19%) als het avondmaal (21%) frequenter buitenshuis in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen. Deze resultaten sluiten aan bij de literatuur die beschrijft dat jongvolwassenen frequenter buitenshuis eten (1;2). Daarnaast duiden een aantal studies ook aan dat adolescenten vaker buitenshuis eten, dit wordt echter niet teruggevonden in deze resultaten (1;2).

Verder blijkt er een positieve associatie te zijn tussen buitenshuis eten en een hogere socio-economische status (1). In deze studie wordt deze positieve associatie enkel gevonden voor het middagmaal, waar inderdaad blijkt dat zowel hoogopgeleiden van het korte type (48%) als van het lange type (51%) het middagmaal frequenter buitenshuis eten in vergelijking met personen zonder een diploma hoger onderwijs (40%).

De 15-64 jarigen lijken in 2014 de drie hoofdmaaltijden niet minder vaak thuis te consumeren in vergelijking met 2004, de verschillen in percentages zijn namelijk niet extreem groot. Het ontbijt, het middagmaal en het avondmaal werden in 2004 respectievelijk in 91%, 59% en 85%, en in 2014 respectievelijk in 88%, 56% en 86% van de gevallen thuis genuttigd. De trend dat de consumptie van maaltijden en dranken buitenshuis toeneemt (1-3), lijkt dus niet sterk bevestigd te worden door de gegevens uit de VCP2014-15.

Desondanks dat frequenter buitenshuis eten wordt gelinkt aan een grotere energie-inname (1-4), wordt er in deze studie niet gevonden dat mensen met obesitas frequenter buitenshuis eten. In tegendeel, het zijn voornamelijk individuen met een normaal gewicht die frequenter buitenshuis eten en meer specifiek tijdens het middagmaal. Een eerste mogelijke verklaring voor deze onverwachte bevindingen is dat het effect van buitenshuis eten afhangt van de keuze van het restaurant. Personen die frequenter eten in een fastfood restaurant hebben wel degelijk een groter risico op overgewicht of obesitas en hun voeding is van een slechtere kwaliteit (meer verzadigde vetten, minder vitamines en mineralen) (6). Anderzijds kunnen ook "gezondere" restaurants gekozen worden. Broodjeszaken en klassieke restaurants zijn niet gelinkt met de BMI (6). Op basis van onze data was het onmogelijk om deze restaurant types van elkaar te onderscheiden. Een tweede mogelijke verklaring is dat individuen met overgewicht of obesitas mogelijks meer (ongezonde) afhaalmaaltijden thuis consumeren (7). Ook dit kon op basis van onze data niet verder worden geanalyseerd.

5. TABELLEN

Tabel 1	Percentage van het ontbijt volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014	122
Tabel 2	Proportie van alle genuttigde ontbijten die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3- 64 jaar), België.....	123
Tabel 3	Percentage van het middagmaal volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014	124
Tabel 4	Proportie van alle genuttigde middagmalen die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België	125
Tabel 5	Percentage van het avondmaal volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014	126
Tabel 6	Proportie van alle genuttigde avondmalen die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België	127

Tabel 1 | Percentage van het ontbijt volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014

POCO		1*	2*	3*	4*	5*	6*	N
GESLACHT	Mannen	87,7	7,1	0,6	1,5	2,3	1,1	2804
	Vrouwen	90,5	4,6	0,4	2,2	1,6	0,7	2934
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	95,6	1,4	0,0	2,7	0,3	0,0	889
	6 - 9	95,2	1,4	0,1	2,8	0,1	0,4	1038
	10 - 13	91,7	0,5	0,5	5,3	0,7	1,1	825
	14 - 17	93,0	1,8	0,5	2,7	1,2	0,9	782
	18 - 34	80,8	8,4	0,9	3,0	6,0	0,9	794
	35 - 50	85,1	11,1	0,5	0,7	1,4	1,2	749
	51 - 64	96,8	1,2	0,4	0,7	0,0	0,9	661
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	89,1	5,9	0,3	2,2	1,4	0,9	2254
	Hoger van het korte type	89,3	6,1	0,3	1,3	2,2	0,8	1664
	Hoger van het lange type	88,3	5,5	0,9	1,8	2,5	0,9	1729
VERBLIJFPLAATS**	Vlaanderen	89,0	6,1	0,3	1,6	1,8	1,1	3264
	Wallonië	90,0	4,9	0,4	2,3	1,6	0,8	2006
TOTAAL		89,0	5,8	0,5	1,8	2,0	0,9	5738

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* 1 = thuis; 2 = op school/werk/kinderopvang; 3 = op restaurant; 4 = bij familie/vrienden; 5 = op straat of onderweg, 6 = andere Gewogen percentage.

** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

Tabel 2 | Proportie van alle genuttigde ontbijten die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3- 64 jaar), België

POCOT		% (ruw*)	95% BI ruw	% (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	87,4	(85,2-89,6)	86,9	(84,7-89,1)	2804
	Vrouwen	90,5	(88,8-92,2)	90,1	(88,4-91,8)	2934
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	95,6	(93,9-97,3)	95,6	(93,9-97,3)	889
	6 - 9	95,2	(93,5-96,9)	95,2	(93,5-96,9)	1038
	10 - 13	91,7	(89,6-93,8)	91,7	(89,6-93,8)	825
	14 - 17	93,0	(91,1-95,0)	93,0	(91,0-95,0)	782
	18 - 34	80,8	(77,2-84,4)	80,7	(77,1-84,3)	794
	35 - 50	85,1	(81,8-88,4)	85,1	(81,8-88,3)	749
	51 - 64	96,8	(95,4-98,2)	96,8	(95,4-98,2)	661
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	89,1	(87,0-91,3)	87,9	(85,7-90,1)	2254
	Hoger van het korte type	89,3	(86,9-91,7)	88,7	(86,1-91,3)	1664
	Hoger van het lange type	88,3	(85,6-91,1)	88,2	(85,4-91,0)	1729
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	89,0	(87,2-90,8)	88,4	(86,6-90,2)	3264
	Wallonië	90,0	(87,9-92,2)	89,6	(87,4-91,9)	2006
TOTAAL		89,0	(87,6-90,4)			5738
JAAR****	2004	90,5	(89,1-92,0)	90,6	(89,2-92,0)	3285
	2014	87,9	(86,3-89,6)	87,4	(85,7-89,0)	2798

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* Gewogen prevalentie.

** Gewogen prevalentie na correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van een lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Vergelijking tussen 2004 en 2014 betreft alleen mensen tussen 15 en 64 jaar.

Tabel 3 | Percentage van het middagmaal volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014

POCM		1*	2*	3*	4*	5*	6*	N
GESLACHT	Mannen	51,4	30,1	6,4	5,6	4,8	1,7	2971
	Vrouwen	57,6	28,2	5,2	4,8	3,1	1,1	3079
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	53,3	32,1	3,7	8,6	1,2	1,1	900
	6 - 9	47,4	38,5	1,9	8,2	1,8	2,2	1060
	10 - 13	45,8	36,9	3,4	8,7	2,9	2,3	878
	14 - 17	52,0	29,3	5,5	4,5	6,4	2,3	896
	18 - 34	47,6	31,6	6,9	8,0	4,6	1,4	882
	35 - 50	51,2	34,2	5,4	3,3	5,1	0,9	782
	51 - 64	70,6	15,6	7,1	2,6	2,6	1,4	652
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	60,3	24,8	4,0	4,8	4,8	1,4	2439
	Hoger van het korte type	52,4	31,2	5,1	6,0	4,2	1,1	1735
	Hoger van het lange type	48,6	33,2	9,1	4,9	2,8	1,5	1781
VERBLIJFPLAATS**	Vlaanderen	54,5	29,7	6,1	4,5	3,4	1,8	3440
	Wallonië	57,9	26,6	4,4	5,5	4,6	0,9	2139
TOTAAL		54,6	29,1	5,8	5,2	3,9	1,4	6050

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* 1 = thuis; 2 = op school/werk/kinderopvang; 3 = op restaurant; 4 = bij familie/vrienden; 5 = op straat of onderweg, 6 = andere

* Gewogen percentage.

** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

Tabel 4 | Proportie van alle genuttigde middagmalen die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België

POCMT		% (ruw*)	95% BI ruw	% (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	51,4	(48,5-54,4)	51,5	(48,6-54,4)	2971
	Vrouwen	57,6	(54,9-60,4)	56,9	(54,2-59,6)	3079
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	53,3	(49,2-57,3)	53,3	(49,2-57,3)	900
	6 - 9	47,4	(43,8-50,9)	47,4	(43,8-50,9)	1060
	10 - 13	45,8	(42,1-49,5)	45,8	(42,1-49,5)	878
	14 - 17	52,0	(48,4-55,7)	51,9	(48,3-55,6)	896
	18 - 34	47,6	(43,2-51,9)	47,6	(43,2-51,9)	882
	35 - 50	51,2	(46,9-55,5)	51,3	(47,0-55,6)	782
	51 - 64	70,6	(66,3-74,9)	70,1	(65,8-74,4)	652
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	60,3	(57,3-63,4)	58,8	(55,8-61,9)	2439
	Hoger van het korte type	52,4	(48,7-56,2)	51,9	(48,1-55,7)	1735
	Hoger van het lange type	48,6	(44,7-52,4)	48,9	(44,9-52,9)	1781
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	54,5	(51,8-57,1)	53,9	(51,4-56,5)	3440
	Wallonië	57,9	(54,6-61,3)	58,4	(55,0-61,8)	2139
TOTAAL		54,6	(52,5-56,6)			6050
JAAR****	2004	58,8	(56,5-61,0)	59,3	(57,1-61,4)	3504
	2014	55,8	(53,4-58,2)	55,4	(53,0-57,8)	3004

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* Gewogen prevalentie.

** Gewogen prevalentie na correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van een lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Vergelijking tussen 2004 en 2014 betreft alleen mensen tussen 15 en 64 jaar.

Tabel 5 | Percentage van het avondmaal volgens de plaats waar dit geconsumeerd wordt door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België, 2014

POCA		1*	2*	3*	4*	5*	6*	N
GESLACHT	Mannen	83,4	1,9	5,5	7,7	0,7	0,7	3058
	Vrouwen	89,3	1,4	2,4	5,4	1,0	0,4	3147
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	90,0	0,4	1,9	7,0	0,4	0,3	901
	6 - 9	87,6	0,3	2,6	8,6	0,5	0,4	1061
	10 - 13	87,8	0,1	3,6	7,1	0,4	0,9	898
	14 - 17	87,5	0,7	4,1	5,7	1,3	0,7	933
	18 - 34	79,4	2,7	5,1	10,5	1,4	0,9	920
	35 - 50	85,6	2,9	4,6	6,3	0,5	0,1	813
	51 - 64	92,9	0,3	2,8	2,3	0,9	0,8	679
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	87,6	1,8	4,1	5,6	0,5	0,5	2534
	Hoger van het korte type	85,2	1,8	3,8	6,6	1,8	0,9	1767
	Hoger van het lange type	85,6	1,4	4,2	8,0	0,4	0,4	1806
VERBLIJFPLAATS**	Vlaanderen	86,1	1,8	4,6	6,0	0,7	0,8	3515
	Wallonië	85,9	1,9	3,5	7,8	0,7	0,3	2207
TOTAAL		86,3	1,7	4,0	6,6	0,9	0,6	6205

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* 1 = thuis; 2 = op school/werk/kinderopvang; 3 = op restaurant; 4 = bij familie/vrienden; 5 = op straat of onderweg, 6 = andere

* Gewogen percentage.

** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïnccludeerd.

Tabel 6 | Proportie van alle genuttigde avondmalen die thuis worden geconsumeerd door de Belgische bevolking (3-64 jaar), België

POCAT		% (ruw*)	95% BI ruw	% (corr**)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	83,4	(81,1-85,6)	83,3	(81,1-85,5)	3058
	Vrouwen	89,3	(87,7-90,9)	89,0	(87,4-90,6)	3147
LEEFTIJDGROEP	3 - 5	90,0	(87,7-92,4)	90,0	(87,7-92,4)	901
	6 - 9	87,6	(85,0-90,2)	87,7	(85,1-90,2)	1061
	10 - 13	87,8	(85,4-90,1)	87,8	(85,4-90,1)	898
	14 - 17	87,5	(85,1-89,8)	87,4	(85,1-89,8)	933
	18 - 34	79,4	(75,8-83,0)	79,4	(75,9-83,0)	920
	35 - 50	85,6	(82,8-88,5)	85,7	(82,9-88,5)	813
	51 - 64	92,9	(90,8-95,1)	92,8	(90,5-95,0)	679
OPLEIDINGSNIVEAU	Geen diploma, lager of secundair	87,6	(85,5-89,6)	87,3	(85,2-89,3)	2534
	Hoger van het korte type	85,2	(82,5-87,8)	84,5	(81,7-87,3)	1767
	Hoger van het lange type	85,6	(82,9-88,3)	86,1	(83,4-88,7)	1806
VERBLIJFPLAATS***	Vlaanderen	86,1	(84,3-87,8)	85,8	(84,1-87,5)	3515
	Wallonië	85,9	(83,3-88,6)	86,2	(83,7-88,6)	2207
TOTAAL		86,3	(84,9-87,7)			6205
JAAR****	2004	85,4	(83,8-87,0)	85,4	(83,9-87,0)	3681
	2014	85,9	(84,2-87,5)	85,7	(84,0-87,3)	3132

Bron: Nationale voedselconsumptiepeiling 2014-2015, België.

* Gewogen prevalentie.

** Gewogen prevalentie na correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van een lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2014 als referentie).

*** Brussel werd niet gebruikt voor de vergelijking van de resultaten volgens verblijfplaats. In alle andere analyses werden de drie regio's (Vlaanderen, Wallonië en Brussel) wel geïncludeerd.

**** Vergelijking tussen 2004 en 2014 betreft alleen mensen tussen 15 en 64 jaar.

6. REFERENTIES

- (1) Lachat C, Nago E, Verstraeten R, Roberfroid D, Van Camp J, Kolsteren P. Eating out of home and its association with dietary intake: a systematic review of the evidence. *Obesity Reviews* 2012;13(4):329-46.
- (2) Orfanos P, Naska A, Trichopoulou A, Grioni S, Boer JMA, van Bakel MME, et al. Eating out of home: energy, macro- and micronutrient intakes in 10 European countries. *The European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition. European journal of clinical nutrition* 2009;63:S239-S262.
- (3) D'Addezio L, Turrini A, Capacci S, Saba A. Out-of-home eating frequency, causal attribution of obesity and support to healthy eating policies from a cross-European survey. *Epidemiology, Biostatistics and Public Health* 2014;11(4).
- (4) Vandevijvere S, Lachat C, Kolsteren P, Van Oyen H. Eating out of home in Belgium: current situation and policy implications. *British journal of nutrition* 2009;102(06):921-8.
- (5) Slimani N, Casagrande C, Nicolas G, Freisling H, Huybrechts i, Ocké MC, et al. The standardized computerized 24-h dietary recall method EPIC-Soft adapted for pan-European dietary monitoring. *European journal of clinical nutrition* 2011;65:S5-S15.
- (6) Larson N, Neumark-Sztainer D, Laska MN, Story M. Young adults and eating away from home: associations with dietary intake patterns and weight status differ by choice of restaurant. *Journal of the American Dietetic Association* 2011;111(11):1696-703.
- (7) Miura K, Turrell G. Reported consumption of takeaway food and its contribution to socioeconomic inequalities in body mass index. *Appetite* 2014;74:116-24.